

1910. NOVEMBER 15.

ERDESZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

XLIX. ÉVF.

KÖZLÖNYE

22. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. * Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

☞ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének. ☞
(Telefon: 37—22.)

A boszniai faeladások.

(Bd.) Lapunkban röviden már megemlékeztünk a boszniai kormány részéről kiirt faárverésekről, amelyek útján óriási fatömeget készül a piacra dobni. Nem kevesebbről, mint 3.815,000 m³ fenyőfáról és 2.438,000 m³ bükkfáról van szó, amelyet tövön bocsát a boszniai kormány áruba. Hogy mily idő alatt termelendő ki ez az óriási fatömeg, arra nézve az árverési hirdetmények közelebbi felvilágosítással nem szolgálnak.

A boszniai faeladások már 6—7 év előtt is élénken foglalkoztatták a szakköröket s ez az újabb tömeges árubocsátás is bizonyára megérdemli, hogy vele közelebbről foglalkozzunk.

Hét év előtt *Hufnagl* Lipót Auersperg herceg jószágigazgatója, ismert osztrák szakiró intézett heves támadásokat a boszniai erdészeti adminisztráció s különösen annak faértékesítő politikája ellen. A fának rendkívül alacsony tőárak mellett való, egyes esetekben ugyszólván ingyenes átengedése nagy vállalatok részére, ezeket abba a helyzetbe hozta, hogy fűrészárújokat az olaszországi és egyéb földközi-tengeri piacokon oly árakon kínálják, amelyekkel a magasabb tőárakat fizető alpesvidéki fakeres-

kedelem versenyre nem kelhet. Hufnagl tehát tiltakozott a boszniai fa elvesztegetése ellen és akcióját magáévá tette az agilis „Centralstelle zur Wahrung der land- und forstwirtschaftlichen Interessen“, minek következtében az ügy az 1903. évi osztrák delegációban is szóba került.

Magyar részről az Országos Erdészeti Egyesület foglalkozott akkorában a boszniai faeladások ügyével s miután azt találta, hogy az olcsó boszniai fa az olasz piacon, amelyet a hazai erdei termékek szintén jelentékeny mértékben felkeresnek, a magyar fakereskedelemnek és erdőgazdaságnak is erős versenytársa, felterjesztéssel fordult a magyar kormányhoz, közbelépését kérve a közös pénzügyminiszternél. A közvetlen versenyen kívül ezt az elhatározást indokoltta a nem alaptalan aggodalom, hogy amennyiben a boszniai fa az alpesi fatermést természetes olasz piacról kiszorítaná, az a mostaninál is nagyobb mértékben fogja a dunántúli megyéket felkeresni és saját árunkat ott versenyképtelenné tenni.

Azok a nagy pénz- és véráldozatok, amelyekkel Ausztria és Magyarország Boszniát és Hercegovinát annak idején megszállotta, a közelmúltban pedig annektálta, éppenséggel megkövetelik, hogy ezek a tartományok, ha nem is tekintetnek kizsákmányolható gyarmatnak, viszont ne is okozzanak az anyaországok egyikének sem elviselhetetlen versenyt. Ha különlegesen a magyar erdőgazdaság szempontjából vizsgáljuk e kérdést, már ugyis sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a boszniai tölgyfa, különösen pedig a donga, amely szinte hihetetlenül olcsó árakon pocsékoltatott el, két évtizeden át befolyásolta a legkedvezőtlenebb módon tölgyerdeink értékesítését s csak gyenge vigaszunk lehet, hogy az ott termelt óriási mennyiségű tölgyanyag az akkori szállítási körülmények következtében legnagyobbbrészt Horvátországon át, a fiumei kikötő forgalmát emelve, jutott külföldre. A fenyőfánál, amelynek versenye a tölgyfa teljes elfogyasztása után kezdetét vette, még ez a gyenge vigaszunk sincsen, amennyiben azóta Bosznia több kapcsolatot nyert Dalmácián át a tengerrel (Metkovich, Gravosa).

Az Országos Erdészeti Egyesület annak idején arra kérte a magyar kormányt, hogy azon jogos befolyásnál fogva, amelyet a megszállott

tartományok kormányzatára, mint közös ügyre gyakorolhat, hasson oda, hogy

1. a megszállott tartományok állami erdei a jövőben a tartamoság elveinek szem előtt tartásával értékesíttessenek;

2. a szerződésileg lekötött erdőkben a kihasználás menete lehetőleg lassíttassék és

3. hogy a faeladások jövőben ne történjenek több évtizedre kiterjedő időre és oly alacsony tőárak mellett, amelyek a szerződés megkötése idején sem reálisak, annál kevésbbé a szerződéses időtartam végén.

A közös pénzügyminiszternek 1904. év november havában vett válasza oda konkludál, hogy a fenálló s a nagy beruházások miatt szükségképen hosszutartamu szerződések csak aránytalanul nagy áldozatok árán lennének megváltoztathatók vagy felbonthatók, ezek tehát továbbra is fennmaradnak, a jövőre nézve azonban a közös pénzügyminiszter azt a nyilatkozatot tette, hogy *esetleges faeladásoknál*, amelyektől egyébként egyelőre el kíván tekinteni, *igyekezni fog arra, hogy az általános érdekekre a legkifejezettebben tekintettel legyen.*

A boszniai faeladások kérdésének ez az ujabbkori története megjelöli azon szempontok egy részét, amelyekből a most napirenden lévő ujabb értékesítéseket megítélnünk kell.

Vegyük elsősorban a tartamoság kérdését szemügyre. Bosznia és Hercegovina állami erdőterülete 1.998,000 *ha*, melyből 72% = 1.436,600 *ha* a szálerdő, 19% = 374.400 *ha* a sarjerdő és 9% = 187.000 *ha* a bokros terület. Minthogy ez utóbbi terület hozamot nem nyújt, kereken 1.800,000 *ha*-ra tehetjük a termő területet, bár bizonyára ebben az összegben is sok, majdnem terméketlen karstszikla és egyéb terület bennfoglaltatik. A boszniai erdők igénybevétele jelenleg a most Bécsben időző delegációk elé terjesztett legutóbbi jelentések szerint a következő:

A legutóbbi 10 év átlagában szerződések alapján

évenként tövön eladatott és a népek szolgá-	
lom fejében ingyen kiadatott	3,141.000 m^3
Házilag termeltetett (beleértve a szénített fát is)	434.000 „
Együtt	3,575.000 m^3

Hozzáadva ehhez az apadékot, amelyet eltérően
 Dimitz becslésétől, a helyenként rendkívül
 nyers kitermelésre való figyelemmel, legalább
 20–25⁰/₀-ra teszünk átlagban ... .. 825.000 m^3

Összesen ... .. 4,400.000 m^3

az a fatömeg, amelyet Bosznia és Hercegovina erdősegei évenként szolgáltatnak. Ez a mennyiség a tervezett új faeladások által mintegy 5,000.000 m^3 -re fog emelkedni, vagyis hektáronként 2,8 m^3 -re. Figyelembe véve, hogy a szálerdőben sok a tulkoros őserdő, a kihasználásnak ez a mértéke túlhasználatnak még nem minősíthető.

A boszniai fa versenyével tehát számolnunk kell. Néhány év múltán fokozott mértékben fog jelentkezni a puhafánál, de ha a boszniai bükkösök is vevőre találnak, különösen érezhető lesz bükköseink értékesítésénél, amelyek termékeit az olasz és a keleti piacokon fogja a boszniai bükkfa szorongatni. Leginkább a horvát-szlavonországi bükkösök fogják ennek hatását érezni.

Azonban a boszniai faeladások által napirendre került közgazdasági kérdés súlypontja nem a piacra dobott nagy mennyiségekben rejlik, mert a fenyőfa, különösen arra való tekintettel, hogy Románia fenyveseiben a termelés hova-tovább szükségszerűen alábbszáll, a boszniai fenyvesek folytatólagos megnyitása daczára keresett világforgalmi cikk marad, amely mindig fogyasztókra talál s csupán bükkfatermelvényekben és a szénpiacon kell már egymagában az áruba bocsátott mennyiségek miatt is aggodalmakat táplálnunk.

A kérdés súlypontja, nézetünk szerint, inkább az áruba bocsátás körülményeiben rejlik. A boszniai faeladások történetét mindig bizonyos homály fedte, amelyet Dimitznek 1905-ben Bosznia erdőszetéről írt műve sem oszlatott el teljesen. Dimitz maga, aki bár tárgyilagos igyekszik lenni, mégis minden alkalmat megragad arra, hogy a boszniai kormány eljárását igazolja, kénytelen reámutatni arra, hogy fölös titkolódzás folyt mindig a boszniai erdők értékesítése körül. Így szötte körül annak idején a tölgyfaeladások körülményeit egész legendakör, amely nem éppen kedvező színben tüntette fel Bosznia akkori erdőszeti adminisztrációját s amelyet teljes nyíltsággal, főként pedig a nyilvános árverésen való eladás útjával lehetett, sőt kellett volna elosztatni.

Ehelyett azonban a későbbi nagy fenyőeladások is a nyilvános árverés elkerülésével egyes, vagy nagyon kevés számú oly cégnek ajánlatai alapján történtek, akik vagy önként érdeklődtek az ország erdősegei iránt, vagy arra a kormány által felszólítottak. Teljesen távol áll tőlünk ebből messzemenő, az ottani igazgatás korrektségét kétségbevonó következtetéseket levonni, de meg kell állapítanunk, hogy ez az eljárás nem felel meg annak az általánosan elfogadott elvnek, hogy közvagyon jellegű erdősegek fatermése elsősorban nyilvános árverés útján értékesíthetők és csak ha ezen az úton eredményt elérni nem sikerül, kerül sorra az alkutárgyalás, mint esetleg még mindig kielégítő eredményre vezető eljárás. A helyes és minden kétséget eleve kizáró áralakulás eszközét azonban mindenekelőtt a legteljesebb nyilvánossággal eszközölt árverésben kell látnunk, amelyet közvagyon jellegű erdők értékesítésénél legalább megkísérlendőnek tartunk. Ennek teljes mellőzése esetén mindig fennmarad a szakemberben az a kétely, vajjon nem lehetett volna-e árverés útján jobb eredményt elérni, a közvéleményben pedig az a bizonytalanság, nem részesült-e a vevő illetéktelen kedvezésekben.

A boszniai erdők értékesítésére nézve is a piacra bocsátott famennyiségnél még fontosabb kérdésnek tartjuk tehát, vajjon az onnan a világpiacra kerülő áru nem jelnehetik-e meg a fizetett csekély tőrák következtében oly áron, amely nincs arányban a más országokból származó anyag áraival. Tudjuk, hogy a régebbi boszniai feladások ebben a tekintetben sok támadásban részesültek.

A most napirenden lévő boszniai feladások az eljárásra nézve változást jelentenek, mert a boszniai kormány árverés útján keresett vevőket. Ámde sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a most követett eljárásnak is vannak oly szépséghibái, amelyek könnyen el lettek volna kerülhetők.

Ilyen hibának tartjuk azt, hogy az árverés, amelyen óriási fatömeggel kínálta meg a boszniai kormány a piacot, eredetileg oly rövid, 3—4 hetes határidővel iratott ki, amely teljesen kizárja azt, hogy komoly vevők, akik eddig az illető erdőt nem ismerték, az illető erdőrészeket a maguk szempontjaiból megbecsüljék és a milliós üzletek esélyeit kellően kalkulálják. Lehetetlen lett volna ez normális fejlődésű, könnyen hozzáférhető erdőkben, annál kevésbé a változatos összetételű, részben nehezen

hozzáférhető és bonyolult kiszállítási problémákat felállító boszniai őserdőkben.

Az adott viszonyok között azonban ez a rövid határidő, ha a boszniai kormány ragaszkodott volna hozzája, csak azt eredményezhette volna, hogy a verseny igen szűk körre szorítkozott volna, amit az egészséges áralakulás szempontjából sehogy sem mondhatunk kívánatosnak. Kétségtelen, hogy ebben az esetben a boszniai viszonyokkal már ismerős nagy cégeknek lett volna leginkább módjukban ajánlatot tenni és ezzel az ottani fakereskedelmet továbbra is monopolizálni.

A boszniai kormány, ha körültekintően jár el, mindenesetre megkímélhette volna magát attól a felette kellemetlen meghátrálástól, amelyre a határidőkre nézve tudvalevően két ízben kényszerítettett. Az árverési határidő ugyanis egy ízben több árverésre nézve december hóra, ujabban pedig egyesekre ismét későbbre, jövő évi május hóra halasztatott Magyarország és Ausztria fakereskedelmi érdekképviseleteinek közbelépésére.

Ámde nem csupán ez a részben, úgy ahogy helyrehozott hiba terheli a mostani faárveréseket, hanem ezek az árverések nélkülözik egyik, közvagyonot képező erdők értékesítésénél mindenütt elvként követett kelléket, *a teljes nyilvánosságot*. Az eddigi árveréseken benyújtott ajánlatok ugyanis nem tételtek közzé. Az illetékes hatóság az ajánlatokat egyszerűen átvette, de azokat nyilvánosan fel nem bontotta és így az ajánlattevők teljes bizonytalanságban vannak arra nézve, mily reményeik vannak ajánlataik elfogadására nézve s vajjon foglalkozzanak-e a még hátralévő erdőterületek becslésével vagy sem. A kormánynak ez a szokatlan eljárása általános megütközést keltett fakereskedelmi körökben és csak önmagának tulajdoníthatja a boszniai kormány, ha ezekben a körökben szélteben és nyíltan hangzanak el ezen eljárás következtében gyanúsító megjegyzések, amelyeket nem helyeselhetünk, de amelyekben viszont nem is csodálkozhatunk, hiszen a nyilvánosságnak ily kizárása mellett tényleg lehetséges utóajánlatok elfogadása és a közvélemény egyáltalában ismét az előtt a homály előtt áll, amelynek következtében Bosznia-Hercegovinát a közösségi adminisztráció negyedik évtizedében is még mindig a tipikus Balkán-államok közé hajlandó sorozni.

Oszintén sajnáljuk a boszniai kormánynak ezen balfogásait, amelyekből a magunk részéről is kénytelenek vagyunk azt a végkövetkeztetést levonnunk, hogy ez a most követett, a régebbi eljárástól csak látszólag eltérő ut sem nyújt kilátást arra, hogy a boszniai fa reális áron jut vevői kezébe. Nagyon tartunk attól, hogy most is a fenforgó termelési és szállítási viszonyokkal meg nem okolható alacsony tőárakon fog ez a fa eladatni, pedig — amint már hangsúlyoztuk — éppen ez az a körülmény, amelyet a versenyképesség szempontjából a fatömeg nagyságánál is veszélyesebbnek tartunk.

Ámde tovább megyünk és sajnálkozásunknak adunk kifejezést afelett is, hogy a boszniai kormány már magában véve azáltal, hogy évtizedekre kihatóan a tövön való eladást honosította meg az anektált tartományokban, bizonyos mértékig elejét vette annak, hogy erdeinek termékeiért valóban reális értéket kapjon. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy a tövön való eladás útján az erdőbirtokos egyáltalában nem juthat erdejének valódi értékéhez, de határozottan kétségbe vonjuk ezt oly nagymértékű, annyi esélynek kitett faüzleteknél, amilyenek a boszniaiak. Ily üzleteknél az ajánlattevő a befektetések pesszimiztikus számításbavételén és a maga teljesen jogos hasznán kívül még egy biztonsági coefficientst állít be számításaiba, amely a megajánlott tőár rovására esik. Ez természetes és ékesen szóló bizonyítást talál a hazai faeladási eredményekben. Hiszen sajnosan sok nálunk is még a tövön való értékesítés; de a már szintén szép számmal gyakorolt házi kezelés meglepően igazolja azt, hogy a kezdet nehézségeinek leküzdése után ezen az uton jutunk, minden más köz- és erdőgazdasági előnyökön kívül, a helyes faárakhoz is. Vannak erdőgazdaságok, amelyekben a tőár a házi kezelés következtében a fenyőknél 5 K-ról hirtelen 11 K-ra szökött fel.

Melegen óhajtottuk volna, hogy az így elérhető tőártöbblet Bosznia kincstárát gazdagítsa. Hiszen ebben az esetben mi is kevesebb aggodalommal tekinthettünk volna a világpiacra megjelenő újabb boszniai faküldemények elé, mert ezek paritásos áron kínáltatnának.

A szlavoniai tölgyesekről. *)

Irta: *Kuzma Gyula.*

A horvát határvidéki beruházási alap részére egyszeri letarolásra kihasított harminczezer holdnyi őstölgyes utolsó 516 holdas részének f. é. október 11-én volt az árverése és ezzel a beruházási alap faállományának eladása letűnt a napirendről. Néhány hét még és a krajnai munkások özöne — szlavoniai munkás ehhez nem ért — eltünteti a föld színéről a több századot élt tölgyóriásokat. A gőzfűrészek is hamarosan felapritják azt, amit a nagy természet több száz éven át alkotott a Száva sikság vizjárta rengetegének csöndjében.

Akinek módjában van, aki teheti, siessen elzarándokolni az erdészet ezen Mekkájába, legeltesse szemét a természet e nagyszerű alkotásán, mert az élet prózájában mindenkor érvényesülő anyagi előnyök nem engedték meg azt, hogy a szlavoniai erdők eme virágából pár holdnyi bokrétát konzerválhattunk volna az utókor számára. Aki most hamarosan meg nem nézi a fejszecsapásoktól hangos Szocsnát és Bolykovót, az ugyan később is láthat Szlavoniában elég szép erdőt, de olyat, mint amelyet most tarolnak, ember többé soha!

A szlavoniai tölgyfának világhírét tulajdonképen a beruházási alapból nagy tömegekben külföldre vitt kiváló tölgyfaanyag, az ugynevezett „grenzholz“ állapította meg, amelynek feldolgozása céljából nemcsak a honi, de különösen a külföldi tőke létesített itt nagy vállalatokat.

Hogy milyenek is voltak ezek a tölgyesek, mily áron keltek el, azt néhány számadat közlésével akarom itt leszögezni, hogy azokról most, haláluk napján, ki-ki képet alkothasson magának.

E célra kiszemeltem a Szocsna és Bolykovó nevű ama szlavoniai erdőrészeket, melyekből 1902. év óta évente egyenlő területek taroltattak le és amely erdőrészekre vonatkozó adatok a tölgyfa-piacznak az utolsó években való alakulását is hiven visszatükrözik.

*) Jelen közlemény már mult hó közepe táján érkezett a szerkesztőséghez, de a hozzá tartozó képek kliséinek elkészítése miatt mult számunkban már nem volt közölhető.

Szerk.

Év	Vágásterület	Tölgytörzsek		Becsár	Eladási ár	Átlagos köbméterenkénti		Átlagos törzsenkénti		Felülfizetés %
		száma				becsár	eladási ár	becsár	eladási ár	
		egészben	holdanként							
1902	188	3572	19	486.636	541.276	30	36	129	149	15
1903	188	2632	14	399.628	488.140	33	56	115	189	67
1904	188	3760	20	700.882	923.841	37	49	189	247	32
1905	188	2682	14	600.371	1,076.299	39	66	225	407	80
1906	188	2417	13	783.366	1,176.199	56	83	349	498	50
1907	188	2493	13	1,302.453	eladatlan			505	—	—
1908	188	2490	13	1,000.905	ismét eladatlan			390	—	—
1909	—	nem is kísértetett meg az eladás								
1910	188	2392	13	756.972	1,022.609	—	—	317	424	31

Megjegyzés. Az 1907-ben felbecsült 2493 törzsből 1910. évben bekövetkezett végeladásnál csak 2392 törzs volt meg, a többit a szél törte ki és külön lett eladva.

Az 1910. évi eladási eredmény tehát bár 31% felülfizetéssel záródott is, az 1907. évi becsárhoz képest mintegy 27% veszteséget mutat, jeléül annak, hogy a vásárlási kedvet inkább az alacsonyra szabott kikiáltási áraknak, mint a tölgyfapiacz fellendülésének kell tulajdonítanunk.

A szlavoniai erdő tölgyműfán kívül más fanemekből is áll, melyek ugynevezett fehérfa czimen előhasználatképen értékesíttetnek. A tölgyműfa kitermelése után visszamaradó tölgyhulladékfa utóhasználatképen tanninyártásra használtatik fel.

Az előhasználat útján kikerülő fehérfa érték szerint a tölgyműfának 27%-kával, az utóhasználatképen termelt tanninfa pedig a tölgyműfa mennyiségének mintegy 30, értékének mintegy 7 százalékát képezi.

A francia erdőadó.

Az erdőbirtokra nehezedő adó igazságtalansága és egyenlőtlensége egy század óta sok jogosult panasz forrása Franciaországban. Abból a 10 millió hektár erdőterületből, mely fölött ma Franciaország rendelkezik, Landes-ban, az „aranyfa” vidékén, amint a tengerifenyőt nevezik a gyanta- és szuroktermelők, egy hektár fizet 5 centime adót, Nievre némely községeiben pedig 20 frankot is, ami magától értetődőleg egyértelmű az egész jóvedelem fölemésztésével. E két véglet közt ingadozik aztán az adóskála, anélkül, hogy a talaj, a vegetáció vagy egyéb gazdasági körülmények különbségei kellő figyelembevételre találnának.

E rendszer eredete az, hogy az 1807 szept. 15-iki törvény, mely az adóalapot megállapította, az akkor kiszámított katasztrális jóvedelmet érinthetetlennek jelentette ki további revízióig, ilyen revíziót pedig, bár minden husz évben előírta a törvény, voltaképp fedezet híján sohasem végeztek.

A kataszteri munkálatoknál annakidején az erdőtulajdon képviselve nem volt, az erdőbirtokosok tulnyomó részének tudatlansága és közönye mellett érdekeik nem érvényesülhettek a kataszter elkészítésénél; nem csoda tehát, ha az erdő megadóztatható jóvedelmének kiszámításába sok tévedés csuszott be. Még súlyosbította a sérelmeket a községi és departementális pótagók aránytalan emelése és legutóbb az ugynevezett viczinális adó, úgy hogy mindezek következtében némely departementben a birtokos és különösen a középbirtokos osztálynak csak egy menedéke maradt: eladni birtokát.

Ily előzmények után szavazott meg a kamara 1907 decz. 31-én egy új törvényt, mely kötelességévé tette az adófelügyelőségeknek a földtulajdon és az erdőbirtok újabb fölbecslését, amely odáig jutott ma, hogy a munkálatok már 14.590 községben megkezdődtek s 3747-ben be is fejeztettek. Együttal a francia pénzügyminiszter 1908-ban hivatalosan is megígérte az erdők adóterhének könnyítését.

Meg kell adni, hogy ezuttal az ujrabecslési munkálatok a birtokosok nagyobb érdeklődése mellett folynak. Kézikönyvet bocsátottak rendelkezésükre, melyben kioktatják őket jogaik felől.

Azonban mi haszna? Az adóügyi hatóságok következetesen vonakodnak vita tárgyává tenni a becslőközlegek által megállapított számszerű tételeket az alatt az ürügy alatt, hogy ez véget nem érő huzavonákra vezetne s hogy előreláthatólag mig a tulajdonos a túlmagas becslések ellen kifogásokkal élne, addig a túlalacsonyakat nem bolygatná s így a kompenzáció rendszere nem érvényesülhetne.

Másfelől az erdőbirtok arányosabb képviseltetését sem vitték szigoruan keresztül a kataszteri munkálatoknál, amennyiben igen sok helyen hiányzanak az osztályozó bizottságokból az erdőtulajdonosok, erdőtisztek, fakereskedők stb. De különösen nem tettek eleget a megadóztatható erdőjövedelem kipuhatolásánál előfordulható tévedések kiküszöbölésére vonatkozó kívánalmaknak. Minden erdőmérnök, erdészeti egyesület és szakember, élén az erdészeti és vízügyi főigazgatósággal (Direction generale des eaux et forêts) egyetért az 1807 szept. 15-iki törvénynek megfelelően 1811-ben elrendelt becslési eljárás elítélésében. Maga a pénzügyi kormányzat elismeri, hogy az adó a vágatás jövedelme után jár, ámde a fát csak hosszabb időközökben vágatják, természetes volna tehát, hogy a pénzügyigazgatóság csak ilyenkor hajthatja be az adót, ámde mindig ragaszkodott ahhoz, hogy a periódikus adót évi adóvá változtassa át. Az 1811-iki szabályzat ezt oly módon teszi, hogy a kihasználási idő hozadékát vette alapul s ezt elosztotta magával az idővel, úgy hogy ez uton megkapta az átlagos arithmetikai hozadékot. Ám ez az eljárás szembetűnőleg tökéletlen és fogyatékos, amennyiben az erdőtulajdonos az adóelőlegezések folytán elveszti azokat az időközi kamatokat, amelyeket különben megtakarított volna az évenként fizetett összegek után, a fizetés idejétől a vágás idejéig, amikor tulajdonképen esedékes az erdőadó. A kincstárral szemben való tartozásának igazságos alapja ugyanis nem az átlagos évi hozadék, hanem az az annuitás, amely az erdő növedékének egész ideje alatt évente fizetve reprodukálja a vágatás tőkeértékét a vágatás időpontjában.

Ugyde a francia kormány hallani sem akar az adóalap módosításáról s nincs szándékában az 1811-iki rendszeren változtatni.

Legérdekesebb pedig a dologban az, hogy az állami kezelés

alá vett erdőségekben az erdőtiszteknek, kik egyuttal hivatalból mint adóellenőrző közegek járnak el, nemcsak az elméleti hozadék kiszámítása tétetett kötelességükké, hanem az is, hogy ezekben az erdőkben az erdőtiszteknek jogukban áll az erdőjövédelmet az annuitás alapján kiszámítani, úgy hogy ennél fogva az állami kezelés alá tartozó erdők más kulcs szerint s a magánosok erdői ismét más, kevésbbé előnyös kulcs szerint becsültenek föl.

Mindez pedig rendkívül sulyosbitja a magánerdőtulajdonosok helyzetét, amennyiben azok, daczára a kormány által az adóteher könnyítésére tett ígéreteknek, tényleg ma is tul vannak adóztatva. Már pedig minden francia nemzetgazda sulyt fektet arra, hogy a magántulajdonosok kezén levő 6—7 millió hektár erdőség necsak fentartassék, de lehetőleg még növeltessék, hogy így az ipari fában a közel jövőben mind valószínűbben fenyegető szükséggel számolni lehessen, mert sem az az egy millió hektár kiterjedésű állami erdő, melynek nagyrésze terméketlen hegyoldal, sem pedig az alig két millió hektárnyi községi erdőség nem elég arra, hogy táplálja az ország iparát és kereskedelmét, hanem a magánosok kezén lévő erdőkre hárul a feladat, hogy faállományukat szaporítsák s evégből szükséges, hogy az erdőgazdálkodás megtalálja jutalmát azért a takarékoságért, mely sehol sem oly mellözhetetlen, mint itt, amennyiben minden erdőgazdaság már természeténél fogva hosszulejáratu üzem, mely éppen ezért végtelen türelmet, kitartást és előrelátást igényel.

Különösen áll ez Franciaországra, ahol a kis erdőtulajdon sokkal több, mint hinnők s ahol a kiserdőbirtokosok, kik nagy tőke nélkül dolgoznak, joggal kívánhatják, hogy a nemzeti közvagyon érdekében kifejtett áldozatkész működésükért némi prémiumban részesüljenek. Így azonban az 1907 decz. 31-iki törvény hatása éppen ellenkező lesz, mint amit vártak tőle. A magánosok veszélyeztetve látják általa érdekeiket, mert meg vannak győződve, hogyha művelik erdőiket, a földadó aránytalan emelésének teszik ki magukat, aminthogy az adó emelkedését az erdőterület idézte elő, igyekezni fognak annak értékét lenyomni, amennyire lehet.

V. S.

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

MEGHIVÓ

az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésére.

Az Országos Erdészeti Egyesület f. évi rendes közgyűlését december hó 11-én d. e. 10 órakor Budapesten, saját helyiségében (V., Alkotmány-u. 6. sz. II. emelet) tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Jelentés az egyesületnek a legutóbbi közgyűlés óta kifejtett tevékenységéről.

2. Tíz választmányi tag választása. A választmányból az alapszabályok értelmében kilépnek, de újból választhatók: Bittner Gusztáv, Csik Imre, Fekete Lajos, Havas József, nemeskéri Kiss Pál, Krajcsovics Béla, Lászlóffy Gábor, Máday Izidor, Osztroluczky Géza, Simon Gyula.

3. Jelentés az 1909. évi számadások megvizsgálásáról és az 1911. évi költségvetés megállapítása.

4. Jelentés a „Deák-Ferencz-alapítvány“ kamataiból kiirt pályázatok eredményéről és javaslat az 1911. évi kamatok hova fordítása iránt.

5. Indítványok a jövő évi közgyűlés helyére és tanácskozási tárgyaira nézve.

6. Indítványok az egyesület céljainak előmozdítására általában. (Ily indítványok az alapszabályok értelmében a közgyűlést megelőző napig a titkári hivatalnak írásban bejelentendők.)

Van szerencsénk az Országos Erdészeti Egyesület t. tagjait felkérni, hogy a közgyűlésen minél számosabban megjelenni és tanácskozásainkon résztvenni sziveskedjenek.

Budapest, 1910. évi október hóban.

Az Országos Erdészeti Egyesület elnöksége.

*

Ezen meghívóval kapcsolatosan azon t. tagtársainkat, akik a m. kir. államvasutak vonalain menetjegykedvezményre más alapon nem bírnak jogosultsággal, felkérjük, hogy kedvezményes menetjegy váltására vonatkozó igazolvány megküldése végett levelező-

lapon legkésőbb december hó 8-ig az alulírott titkári hivatalhoz fordulni sziveskedjenek.

A közgyűlést közös ebéd követi, melynek helyét magán a közgyűlésen fogjuk a t. tagok tudomására hozni.

Az Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatala.

FAKERESKEDELEM.

A hajófuvardíjak felemelése. Az „Adria“ tengerhajózási r.-t. azokban a viszonylatokban, melyek fatermékeink exportja szempontjából tekintetbe jönnek, a hajófuvardíjtételeket jelentékenyen felemelte. Miután külföldi vevőink a szállítási díjtöbbletet nem hajlandók megfizetni, a fuvardíjak felemelése versenyképességünk csökkentését jelenti. A fuvardíjakban beállott változások a következők:

1. Bükkfűrészáru-díjtétel Barczelonába és Valencziába az eddigi 11 frank helyett 12 frank.

2. Bükk-tavoletti és testoni díjtétele Catania-Messinába az eddigi 6 frank helyett 7 frank, Palermóba és Milazzóba 7 frank helyett 8 frank 1000 kg-ként.

3. Jegenyefenyődeszkák díjtétele 5 frank helyett 6 frank a Catania-Messina viszonylatban köbméterenként, Reggióba, Palermóba, Milazzóba 7 frank az eddigi 6 frank helyett.

A hajófuvardíjak felemelése érzékenyen sújtja bükkfakivitelünket, amely az utóbbi két évben örvendetes fejlődésnek indult. Ha az „Adria“ a felemelt díjtételekhez ragaszkodik, elsősorban a spanyol piacot fogjuk elveszíteni, mert a nagy verseny mellett a magyar áru újabb megterhelést nem bír el.

Az Olaszországba irányuló bükkfagyümölcsláda-kivitel szempontjából a díjtételek felemelése csapást jelent, mert ezen cikkben a nagy román verseny folytán évek óta nagy pangás uralkodik, úgy hogy számos termelő a ládadeszkatermelést a díjtételek felemelése esetén be fogja szüntetni, mert kizártnak tekintendő, hogy az olasz vevők a tonnánkénti 1·10 koronás díjtöbbletet megfizessék. A fiumei kikötő amugy is kedvezőtlenebb helyzetben van a trieszti kikötőnél. Az olasz gyümölcs-exportőrök a narancsot

többnyire kisebb vitorlásokon egyenesen Triesztbe viszik, és hogy az utat Olaszországba ne üres hajóval tegyék meg, Triesztben bármily áron vállalnak el ládadeszka-szállítványokat, míg mi kizárólag az „Adria“ hajóira vagyunk ráutalva, melyek az árut 1000 kg-ként átlag egy frankkal drágábban szállították, mint az olasz vitorlások. Most ez a szállítási díjkülönbözet 1000 kg-ként 2 frankot tenne, ami a csekély belértékű bükkfánál igen jelentékeny összeg. Az érdekeltség már megtette a kellő lépéseket, hogy az „Adria“ hajófuvardíjtételei változatlanul fentartassanak.

A talpfatermelők mozgalma most már dülőre jut, amennyiben a kereskedelemügyi államtitkár a talpfatermelők nála járt küldöttségének kilátásba helyezte a kisebb talpfakészletek átvételét. Ezáltal számos kisebb exisztencia megmenekül az anyagi romlástól, míg a Máv. olcsón szerezheti be elsőrangú 1911. évi talpfaszükségletének egy részét.

Magyar fatermelők Romániában. Leirhatatlan az a sok kellemetlenség, melynek a Romániában dolgozó fatermelők ki vannak téve. Nemcsak a hatóságok zaklatják a vállalkozókat, hanem a szomszéd birtokosok is alaptalan perekkel megakasztják az üzemet. Ezen pereknek célja a zsarolás, mert a fatermelők minden áldozatra készek, csak hogy pereskedniök ne kelljen. Most is a szász hétbírák és a magyar-olasz erdőipar r.-t. folytat ilyen pert román paraszttal és az Oltu r.-t.-gal.

Faarverési eredmények. A *pétervárad*i vagyonszűrés október 20-án megtartott árverésén a 86007 koronára becsült Lupanje erdőt M. Drashjim vette meg 138.083 koronáért, a Draganovci I. és II. erdőt, a Gjepus és Karakusa erdőt Schlesinger Illés vette meg a fenti sorrendben: 108.913, 148.913, 118.913 és 38.913 koronáért, míg a Radjenovci erdőt Grünwald Salamon paksi fakereskedő vette meg 177.777 koronáért. — A *gyurgyeváci* vagyonszűrés 345.631.66 koronára becsült faállományát Vlaako Deutsch Fakereskedelmi r.-t. és Benedik S. és fia vették meg 562.617 koronáért. A tulfizetés tehát mintegy 63%. — A *körösi* vagyonszűrés két erdőrészt a Fakereskedelmi r.-t. vette meg 140.501 koronáért. A tulfizetés 5%. — A *Csik* megye magánjavainak tulajdonát képező veresvízvölgyi fenyőfájára tartott árverés eredménytelen maradt, mert csak becsáron alóli ajánlatokat nyuj-

tottak be. — A *csikszentdomonkosi* közbirtokosság 774.110 koronára becsült luczfenyőfáját az Unio erdő r.-t. vette meg. 1500 koronával a becsáron felül.

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

PÁLVÁZATI HIRDETMÉNY ÖSZTÖNDIJAKRA.

86013/1910. — A főméltóságú herczeg Esterházy Miklós ur által a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erdészeti szakosztályánál létesített két (2) egyenként és évenként 600 koronával dotált ösztöndijalapítvány egyikére pályázat hirdettetik.

Az ösztöndíjat csak oly magyar honos ifju nyerheti el, aki középiskolai tanulmányait jó eredménnyel végezte és erkölcsi tekintetben kifogástalan.

A pályázók közül elsőbbséggel bir az, akinek szülői a herczegi uradalom szolgálatában állanak.

Az ösztöndíjat elnyert pályázó annak élvezetében marad tanulmányainak a főiskolán való befejeztéig.

Ha azonban időközben tanulmányaiban hátramaradna, vagy erkölcsi tekintetben kifogás alá eső magaviseletet tanusitana, tőle az ösztöndíj tanulmányai befejezése előtt is el fog vonatni.

Az ösztöndíjban részesítendő ifju tanulmányainak befejezése után köteles az alapító felhívására a herczegi hitbizomány területén a szakmájának megfelelő és a szabályozott javadalommal ellátva alkalmazásba lépni és ebben legalább 5 éven át megmaradni. A felhívás az utolsó tanév bezártát megelőző félévben fog az illető ifjuhoz kibocsáttatni.

A pályázati kérvények főméltóságú herczeg Esterházy Miklós urhoz czimezve, legkésőbb 1910. évi november hó 30-áig a Kismartonban (Sopron vármegye) székelő herczegi központi igazgatósághoz nyújtandók be.

A pályázati kérvényekhez csatolandók:

1. A születési anyakönyvi kivonat.
2. A magyar honosságot igazoló helyhatósági bizonyítvány.
3. Az érettségi vizsga sikeres letételéről szóló bizonyítvány.

(a főiskola kötelekében lévő pályázók részéről egyszersmind a főiskolai leczkekönyv).

4. A pályázó szüleinek polgári állását, vagyoni viszonyait és családtagjainak számát feltüntető hatósági bizonyítvány.

5. A pályázó s atyja, illetőleg gyámja által aláirt nyilatkozat, amelyben a pályázó kötelezi magát arra, hogy az alapító felhívására, tanulmányainak befejezése után a hercegi hitbizomány területén szakmájának megfelelő és a szabályozott javadalommal ellátott alkalmazásba lép s abban legalább 5 évig megmarad.

Az ösztöndíjat elnyert ifju köteles a főiskola rektora által, a főiskola rendes látogatásáról, a tanulmányokban való előmeneteléről és erkölcsi magaviseletéről kiállított bizonyítványt a hercegi központi igazgatóságnál félévenként bemutatni.

A következő félévre járó ösztöndíj-részletek csak ezen bizonyítvány bemutatása után folyósítatnak. Az ösztöndíj a tanév folyama alatt tiz egyenlő részletben havonként előre fog kiizettetni.

Budapest, 1910. évi október hóban.

M. kir. földművelésügyi miniszter.

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozások. *Kallina* Károly ny. m. k. főerdőmester, a Ferenc-József-rend lovagja, a toscanai házirend és a szerb Takova-rend nagykeresztjének tulajdonosa, az Országos Erdészeti Egyesületnek alapító és sok éven át választmányi tagja életének 77. évében f. hó 5-én Gödöllőn elhunyt.

Stanek Vojszláv, m. kir. erdőmérnök-gyakornok Resiczán, *Vékony* Antal IV. éves erdőmérnök-hallgató (Selmeczbánya) elhunytak. Béke hamvaikra!

Kinestári erdészeti altisztek gyűlése. A m. kir. erdőkincstár szolgálatában álló altisztek folyó hó 6-án Budapesten jól látogatott gyűlést tartottak, amelyben helyzetüket megvitatták. A gyűlés határozatából következő napon *Heincz* Hugó országgyűlési képviselő vezetése alatt küldöttség kereste fel *Kazy* József államtitkárt és

Horváth Sándor min. tanácsost, kiknek az emlékiratokat átnyújtották.

Az emlékirat reámutat arra a hátrányos különbségre, amely az erdőőrök és más állami altisztek fizetése között fennáll, azután leírva az erdészeti altisztek munkakörét és az ezzel járó életmódot (többnyire elszigetelt, templomtól, iskolától, orvostól, szülésznőtől távoli lakhely, sokszor életveszélylyel járó kötelességek stb.), röviden tárgyalja a nyugdíj tekintetében is fennálló felette mostoha helyzetet, amelynek orvoslása érdekében tudvalevően már az Országos Erdészeti Egyesület is felírt a kormányhoz. Végül a kívánságokat a következőkben foglalja össze az emlékirat:

1. kéri, hogy fizetésük a többi állami altisztek fizetésével egyenlővé tétessék, a törvényszerű erdőőri képesítéssel bíró erdőlegények és segéderdőőrök fizetése pedig a mostani erdőőri fizetéssel tétessék egyenlővé;

2. hogy mellékjárandóságai értéke a nyugellátásnál figyelembe vétessék;

3. a nyugdíjak a tisztviselői nyugdíjakkal azonos elvek szerint állapittassanak meg és

4. a 35 szolgálati évet meghaladott altisztek nyugdíjazásával a fiatalabbak előmenetele lehetővé tétessék.

Ezek a kívánságok, az utolsót kivéve, méltányosak s csak annyiban késtek meg, hogy teljesítésük, amely elől a kormány remélhetőleg nem fog elzárkózni, az 1911. évi államkötségvetésben már nem veheti kezdetét, mert az már a törvényhozás előtt fekszik. Így tehát legkorábban az 1912. év hozhatja meg az altisztek kívánságainak, remélhetőleg minél teljesebb megvalósulását.

Utolsó kívánságuk azonban arra vall, hogy a gyűlésen a türelmetlen fiatalok voltak tulsulyban. A fizetés általános emelése után nem lesz szükség oly erőszakos rendszabályra, hogy a 35. szolgálati év betöltése után az erdőőri nyugdíjba küldessék, mert bizony az 55—60 éves altisztek közül akárhány még igen jól látja el teendőit és nagyon is reá van szorulva arra, hogy családjára és önmagára való tekintetből néhány évig még teljes fizetésének és mellékjárandóságainak élvezetében maradjon. De a közérdek is ellene szól annak, hogy még munkabíró egyének nyugdíjaztassanak és az államra ily czimen elkerülhető terheket rőjjunk.

Érdekes curiai határozat. A kir. Curia 1910 június 8-án 1704. sz. a. kelt ítéletében az erdőtörvény 178—180. §-aihoz a következő magyarázatot fűzi:

Az 1879. évi XXXI. t.-cz. 178—180. §-ainak egybevetéséből nyilvánvaló, hogy a közigazgatási bizottság csak az erdei termékeknek idegen területeken való átszállítására ad esetenként engedélyt s ez a közigazgatási határozat nem zárja ki azt, hogy az alperes az általa állandósítani szándékolt szolgálmi jog gyakorlásától eltiltassék.

A határozathoz indokul a kir. Curia az alsóbíróságok ítéleteiben felhozott következő okokat fogadta el:

Alperes a felperes nem vitás tulajdonát korlátozó utszolgalmi jognak elbirtoklás, vagy más módon való megszerzését a per során nem bizonyította, mert bár tényként állapítható meg, hogy alperes és jogelőde a peres utat 30 évet jóval meghaladó idő óta szekérközlekedésre használja, de megállapítható az is, hogy a peres utat a jelzett idő óta közlekedésül bárki használja.

Már pedig az ilyen használat az osztrák polgári törvénykönyv 313. §-ában meghatározott jogbirtok fogalmát ki nem meríti és elbirtoklásra bármily hosszú időn át gyakoroltassék is, nem vezethet; mert a szolgalmnak és tulajdonnak fogalmából megállapíthatóan az ilyen használat csak a tulajdonosnak szivességére, elnézésére vezethető vissza.

Szolgalom ugyanis az idegen dolgon levő, valamely meghatározott telek tulajdonosa, vagy meghatározott személy előnyére fennálló az a jog, amelynélfogva a tulajdonos (másnak hasznára) a maga dolga tekintetében valamit tűrni vagy elmulasztani tartozik. (Osztrák polgári törvénykönyv 472., 473. §.)

Eszerint utjogról, mint telki szolgalmról csak az esetben lehet szó, ha az ut valamely meghatározott egy vagy több telek hasznosabb vagy kényelmesebb használata végett létesítettik, vagy kizárólag egy vagy több meghatározott személy javára szolgál (Osztrák polgári törvénykönyv 479. §.)

A tulajdonjog pedig az annak tárgyát képező dologra kizárólagos használat és birtokjogot biztosítván, a harmadik személy által gyakorolt használatra vonatkozóan az a vélelem áll fenn, hogy az csak a tulajdonos szivességéből, elnézéséből történik, különösen

áll ez azon esetben, ha azt a használatot, például valamely telken való átjárást bárki gyakorolja.

Ami végül alperesnek az 1879. évi XXXI. t.-cz. 178. §-ára alapított érvelését illeti, az figyelembe nem jöhet; mert mindaddig, amíg az alperes erdei termékeinek a felperesi ingatlanon való átszállítására az idézett t.-cz. 179. §-ában meghatározott eljárás útján jogerős közigazgatási határozattal engedélyt nem nyer, a 178. §-ban biztosított jogára a felperesi keresettel szemben sikerrel nem hivatkozhatik. (1909 december 11. 11506/909. sz. a.)

A marosvásárhelyi kir. ítélőtábla az elsőbíróságnak az osztrák polgári törvénykönyv 313. §-ára alapított indokolását az 1459. §. alapján azzal egészítette ki, hogy az alperes a jog elbirtoklására csak az esetben hivatkozhatnék, ha 30 évet meghaladó békés használat mellett a szolgálat elbirtoklásának előfeltételét képező az a körülmény is fenforogna, hogy a felperes, vagy jogelődei az alperesnek az ut szolgálatoszerű használatát megengedték, vagy pedig az alperest az uthasználatból a felperes vagy jogelődei eltiltották volna s az alperes ennek is 30 évet meghaladó idő óta birtokolta, használta volna az utat.

Ilyen engedélyt vagy tiltakozást azonban a perben nem állítanak.

Ami az alperesnek az 1879. évi XXXI. t.-cz. 178. §-ára való hivatkozását illeti, azt figyelembe venni azért nem lehet, mert az idézett t.-cz. 178—180. §-ai egybevetéséből nyilvánvaló, hogy a közigazgatási bizottság csak az erdei termékeknek idegen területeken való átszállítására ad esetenként engedélyt s ez a közigazgatási határozat nem zárja ki azt, hogy az alperes az általa állandósítani szándékolt szolgalmi jog gyakorlásától eltiltassék.

Dr. Szilárd Ferencz.

Tiszafa a Délkeleti Határkarpátokban. Barthos Gyula kollégám e lapok legutóbbi füzetében (844. lap) a tiszafa két érdekes lelőhelyéről tesz említést. Az egyik adat a Retyezát-hegységből, a másik a Pareng-csoportból (a Magyar-Zsil vízkörnyékéről) való. A növényföldrajzi megfigyeléseknek a tiszafára vonatkozó adatai közt a Retyezátból ez az első észlelet s ami ennek fontosságát ad, az nem az a körülmény, mintha a Délkeleti Határláncolatban a tiszafának az említetteken kívül más termőhelye nem volna, hanem az a tetemes tengerszint feletti magasság (mintegy 1500 m), amely-

ben találták. Tájékoztató végett közlöm azokat a magasságokat, melyeket ezidőszerint hegyvidékeinken a tiszafa magassági elterjedésénél *maximumok* gyanánt jelöltünk meg. Így a *Középkárpátokban* 1300 m-en, az *Északkeleti Kárpátokban* 1320 m-en, a *Keleti Kárpátokban* 1436 m-en felül nem tenyészik s a *Délkeleti Határkárpátokban* (mi, Jankó János szerint: *Déli Kárpátoknak* mondjuk) eddig 1318 m a tiszafa legmagasabban fekvő bejelentett termőhelye.

Köszönettel tartozunk Barthos kollégánknak, hogy adatait közölni szíves volt, csupán arra kérem még az ügy érdekében, határozza meg a tiszafa általa említett termőhelyeinek t. f. magasságát alkalomadtán aneroiddal s küldje be az eredményt hozzánk (erdészeti növényföldrajzi megfigyelések vezetősége Selmeczbánya), mert igen valószínű, hogy a *retyezáti tiszafa magassági elterjedés tekintetében Magyarország maximumot fog jelölni*.

Kiegészíteni tartozom most már a mondottakat azokkal az adatokkal, melyek a tiszafának a Déli (délkeleti) Kárpátokban való előfordulására vonatkoznak.

1. *Felsőárpás* határa (Fogaras vármegye), Strézakercisorai m. kir. erdőgondnokság: „*Árpásu mare*“ völgy 1143 m magasságban kisméretű törzsecskék nyugatnak néző hegyoldalban.

2. *Strézakercisora* határa (Fogaras vármegye), strézakercisorai m. kir. erdőgondnokság „*Lajta*“ völgy: α) 1186 m-nél egy patak forrásánál 12 m magas, alul 70 cm vastag, erősen béلكorhadttörzs; β) 1165 m-nél 4 kisebb méretű, fiatal példány; γ) 1 db. vastag, korhadttörzs 1139 m magasságban.

3. *Strézakercisora* határában, strézakercisorai m. kir. erdőgondnokság: „*Bulca*“ völgy, a „*Pareu Strundesi*“ beömlésénél egy kisméretű példány 1177 m magasságban.

4. *Ósebeshely* határa (Hunyad vármegye), szászvárosi m. kir. erdőgondnokság: a „*Szkoruset*“ erdőrészen (A. I. 3.) egy tiszafagyökfő 1260 m magasságban s 1060 m-nél (A. I. 2.) régi gyökfő élő sarjhajtással.

5. *A Nagy-Királyko*: α) „*Padina Sindileri*“ részében (mésztalajon) 1085 m magasságban 5—10 cm vastag, cserjealaku példányok; β) a „*Padina a lui Kalinesi*“-n (mésztalaj) 1318 m-nél cserjealaku példányok, néha 20 cm vastagsággal is.

6. *Nagyalmács III. h. r.* (Szeben vármegye) (Szász hétbirák erdeje) a „*Cornu plesi*“ erdőrészben lévő, 1896-ban még zöldelő gyökérhajtás — jelenleg már elhalt.

Oly — mostanság már ritkaság számba menő — fajok (mint pl. a tiszafa is) jelenléte és tenyészeti körülményei még a legszorgalmasabb kutató előtt is sokszor rejtve maradnak; — igen kérem tehát azokat a szaktársakat, akik ily érdekes adatok birtokában vannak, küldjék be ezeket, vagy közölgék e lapok hasábjain, halás köszönettel veszünk minden felvilágosítást vagy értesítést.

Blattny Tibor.

Sobó Jenő: *Erdészeti Építéstan* című művét, amelyet eddig az Országos Erdészeti Egyesület árusított, ezentul a szerző (lakik Selmeczbányán) árusítja. Kérjük tehát t. olvasóinkat, hogy rendeléseikkel közvetlenül a szerzőhöz sziveskedjenek fordulni.

Köztelek Zsebnaptár 1911. évre. Szerkesztik: *Rubinek Gyula*, az OMGE. igazgatója és *Szilassy Zoltán*, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége titkára. Két kötet. Ára 4 korona.

A „Köztelek“ ezen gazdasági zsebnaptára jelen köteteivel a XVII. évfolyamába lép. A Zsebnaptár két kötetéből az első kötet a tulajdonképeni naptári részt és a gazdasági üzlet körében előforduló mindennapi események bejegyzésére szükséges jegyzőkönyvet tartalmazza, amely a rég bevált rendszertől az idén sem tér el. A Zsebnaptár második kötete, amely azokat a szakközleményeket tartalmazza, melyek a gyakorlati gazdának mindennapi foglalkozása körében előfordulható kérdésekre vannak hivatva, a gazdasági gyakorlat és gazdasági tudomány alapján megállapított biztos adatokkal feleletet és felvilágosítást nyujtani, jelentékeny bővítéseken és javításokon ment keresztül. A könnyen kezelhető és csinos kiállítású Zsebnaptár bármely könyvkereskedőnél megszerezhető.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztai létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A személyem körüli magyar minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére *Földi János* főerdőtanácsosnak a bécsi első nemzetközi vadászati kiállítás magyarországi csoportjának rendezése körül

kifejtett sikeres tevékenysége elismerésül III. osztályu vaskoronarendemet díjmentesen adományozom.

Kelt Bécsben, 1910. évi október hó 20-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

GRÓF KHUEN-HÉDERVÁRY KÁROLY s. k.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Chabada* Géza m. kir. erdőmérnököt a besztérczebányai m. kir. erdőigazgatóságtól a kolozsvári m. kir. erdőigazgatósághoz helyezte át és az építésvezetői teendőket ellátásával bízta meg.

*

A magyar királyi földmivelésügyi miniszter *Zachár* Mihály m. kir. segéderdőmérnököt a kolozsvári erdőigazgatóság kerületéből a nagybányai főerdőhivatal kerületébe Horgospatakra helyezte át és a tőkési m. kir. erdőgondnokság vezetésével bízta meg.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Krause* Dezső m. kir. segéderdőmérnököt Gödöllőről Budapestre helyezte át s a budapesti kincstári faraktárgondnokság vezetésével bízta meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések 1910. évi október hóban.

A rövidítések magyarázata :

Alapítványi kamat	ak.	Fából készült csukor és alkohol	Fcza.
Alapítványi tőketörlesztés	att.	Hazánk házi faipara (Gaul Károly)	H. F.
Áltiszti segélyalap	Asa.	Értekezések az erdőrendezés köréből	Ee.
Átutó bevétel	áb.	Hirdetési díj az E. L.	hd.
Bedő Albert alapítvány	BAA.	Hirdetési díj az „Erdő”-ben	Ehd.
Bükkközifa romlása stb.	Btr.	Időközi kamatok (takarékpénztári)	ik.
Egyéb bevétel	Egy.	Kedvezményes lapdíj	kld.
Erdei facsemeték nevelése	Ecs.	Kézpénzalapítvány	k. a.
Erdészeti építéstan I. rész (középi- téstán) I. kötet	Eép. I. I.	Külföldi fanemek tenyésztése	Kft.
Erdészeti építéstan I. rész 2. köt.	Eép. I. 2.	Lakbér	lb.
Erdészeti építéstan II. rész (Ut- vasut- és hidépítéstan)	Eép. II.	Lapdíj (Erd. Lapok)	ld.
Erdészeti Géptan	Egt.	Legelő erdők (Földes J.)	FL.
Erdészeti Lapok egyes füzetel.	EL.	Legelő-erdők berendezése	M. L.
Erdészeti Növénytan II. rész	Nvt. II.	Magyar Erdészeti Oklevéltár	EOT.
Erdészeti Nyereségszámítástan	Enyt.	Népszerű növénytan	N. Nvt.
Erdészeti rendeletek tára	Ert.	O Felsőge fénynyomatai arczképe	OFa.
Erdészeti zsebnaptár	Npt.	Perköltség	Prk.
„Erdő” című lap	Efd.	Postaköltség	pk.
Erdőbecsléstan II. kiadás	Ebt.	Rendkívüli bevétel	rb.
Erdőértékszámítástan II. kiadás	Eét.	Szállaló Erdők Berendezése	Szeb.
Erdőőr	Eó.	Számtan erdőőri szakiskolák részére	Sz.
Erdőrendezéstan	Rz.	Tagsági díj	td.
Erdőrendezéstan (Fekete)	Rzf.	Tangens-táblázatok	Tt.
Erdő berendezések	Eb.	Gr. Tisza Lajos-alapítvány	TLa.
Erzsébet királyné alapítvány	E. a.	Titkári nyugdíjalap	t. ny. a.
Értékpapírok kamatai	Ek.	Tölgy és Tenyésztése	Töt.
		Vadászati ismeretek kézikönyve	Vik.
		Wagner Károly alapítvány	Wka.

Arz Károly td. 16.—. Apatini erdőhiv. Ert. 31.80, pk. —.12. Anka Andor Eő. 6.—, pk. —.55. Bund Károly tnya. 26.—. Bakkay József td. 16.—. Balogh Konstantin Eő. 6.—, pk. —.55. Bradofka Károly td. 8.—. Boeriu Virgil td. 16.—. Bencsik Sándor hd. 6.95. Bendé Mihály Eő. 6.—, pk. —.55. Csernátfalu község hd. 33.85. Csikmegyei magánjavak hd. 151.33. Cservenák György npt. 3.—, pk. —.45. Dezsényi Jenő td. 8.—. Dostal Ede hd. 30.—. Egyed Miklós td. 8.—, pk. —.35. Erdőre 376'02. Földhitelintézet ik. 6948.—. Farkas István td. 4.—. Felsőközépvissói közbirt. td. 32.—. Fodor Lipót hd. 1.76. Földmiv. min. hd. 136.50. Felsőpián község hd. 25.75. Geschwind Lipót td. 44.—. Gruber Rezső td. 8.—. Huttya Pál td. 30.—. Hollós Gyula ÓFa. 7.—. Hajdu Rezső ak. 4.—. Hajtány Ferencz Sz. 2.40, pk. —.55. Herchl János npt. 2.—, pk. —.45. Hoós Ernő ak. 8.—. Jeszenszky Ferencz td. 6.—. Jád község hd. 39.35. n. Keglevich István gróf ak. 9.14. Karlié Fülöp td. 23.40. Kacsanovszky J. A. td. 10.—. Kovássy Kálmán td. 10.—. Körösmezői v. urb. hd. 36.33. Koralevszky Géza td. 16.—. Krausz Ernő td. 16.—. Keszthelyi grófi pénztár hd. 10.95. Kecskemét város hd. 27.15. Karánsebesi vagyonszövetség hd. 39.65. Kovács Ödön eb. 1.—. Kőmives József Eő. 6.—, pk. —.55. Kreczuk László Eő. 6.—, pk. —.55. Lator István ak. 16.—, TLa. 10.—, Tlatt. 49.—. Libohorszky József tnya. 4.—. Lorge Emil td. 16.—. Lutillai püsp. urad. hd. 21.75. Lászlóffy Gábor ak. 6.—, att. 44.—. Mőré László td. 48.40. Mirtse János td. 6.—. Margitán Simon Eő. 6.—, pk. —.55. Mátrai és társa npt. 3.—. Mőlczer Gyula att. 160.—, ak. 22.—. Marginán község

hd. 34.85. Nagybányai főerdőhiv. hd. 21.30, 22.20. Niederland Rezső td. 8.—. Neuhöfer Sohn hd. 10.50. Orsz. Iparegylet npt. 3.—. Plachy Teofil td. 6.—. Persián Iván lb. 53.—. Pátria Sz. 3.—. Pöschl Ferencz td. 16.—. Pító János Eő. 6.—, pk. —.55. Pataló Péter Eő. 6.—, pk. —.55. Pátria Enyt. 6.—. Rényi K. Eő. 6.— és 6.—. Rónay Imre td. 14.—. Rakaszi g. k. pléb. hd. 43.16, áb. 10.79. Ryll Viktor Ert. 8.50, Ttny. 4.—, pk. —.12. Rottár József Eő. 6.—, pk. —.55. Soltész Gyula td. 30.—. Sikó Áron td. 16.—. Spettmann János td. 8.—. Gróf Széchényi Bertalan urad. hd. 16.35. Szmik Gábor td. 8.—. Sebők Ernő td. 16.—. Seles András Eő. 6.—, pk. —.55. Szászsebesi erdőhiv. hd. 14.15. Spanyol Géza td. 32.—. Suúri urad. hd. 21.75. Szalóky Sándor td. 16.—. Szászváros város hd. 61.75. Báró Springer urad. hd. 12.55. Gróf Szögyény-Marich L. ak. 16.—, pk. —.45. Salánk község hd. 21.25. Tisza testvérek Eő. 6.—. Tökösi erdőgond. hd. 12.55. Vaszek András Sz. 1.50, pk. —.45. Vozárik Ferencz td. 4.—. Váczi kápt. Eő. 6.—, pk. —.12. Veláncsics István td. 16.—, pk. —.35. Wessel György hd. 30.—. Zilah város att. 115.— Zimann Ede td. 16.—. Zwarik Egyed td. 16.—.

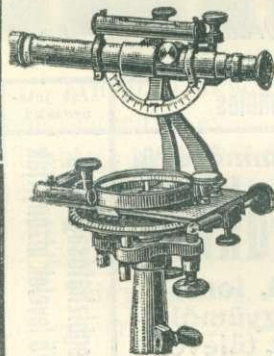
Az „Erdészeti Lapok“ 1910. évi XXII. füzetének HIRDETÉSEI.

Az ERDÉSZETI LAPOK mellett mérsékelt közlési díjért a lap irányával nem ellenkező hirdetések kiadatnak.

Dijszabás. Kéthasábos szélességben (107 mm) garmond betűvel vagy ennél nagyobb betűfajttával szedett hirdetés milliméterenkint *a)* faeladási hirdetéseknel 30 fillér, *b)* más hirdetéseknel 20 fillér. Táblázatos és garmond betűnél kisebb betűfajttával szedett hirdetések másfélszeres egységárral számíttatnak. Ismételt megjelenés esetén megfelelő árkedvezmény.

Külön melléletek 25 gramm súlyig 70 koronáért, azontul 25 grammonkint 25 koronával magasabb árért mellékelteknek.

**Aranyérem, párisi
világkiállítás 1900.**

Egyetemes busszóla-műszereket és erdei-busszólákat

optikai távolságmérővel $C = 100$,
mérésztalokat és távesőves vonalzókat,
valamint mindennemű mérőeszközt
készít a legjobb kivitel és legpontosabb rektifikáció biztosítása mellett

NEUHÖFER ÉS FIA

cs. és kir. udvari műszerészek

BÉCS raktár: I., Kohlmarkt 8.
gyár: V., Hartmannngasse 5.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Minden közhasználatu műszer állandóan készletben van. Javítások és átalakítások — akkor is, ha a műszerek nem a mi gyárunkból származnak — legjobban és leggyorsabban eszközöltetnek. — Szállítás kívánatra magyar czegek utján is lehetséges. (I. XII. 11)

Telefon
135—16.

**Minden-
nemű
valamint**

**rönkfát és faanyagot,
nyersfabotokat** vásárol és
értékesít:

HANDEL I.

BUDAPEST, V., MÉRLEG-U. 2. (Gresham-palota).

Erdőket, faanyagokat kívánatra megtekintek.
(5. XXIV. 3.)

Sürgöny-
czím:
„Handelius“

Telefon
135—16.

Sürgöny-
czím:
„Handelius“

LANGFELDER V.
GÉPGYÁR ÉS VASÖNTÖDE
BUDAPEST
TELEFON 5-23 VÁRY 24-69

**KERETFŰRÉSZEK
FAMEGMUNKÁLÓGÉPEK
TELJES FŰRÉSZTELEP
BERENDEZÉSEK.**

(2. IX. 8.)

Pályázati hirdetés. A gróf Schönborn-Buchheim Frigyes Károly munkácsi és szentmiklósi uradalmak alulírott igazgatósága egy erdőgyakornoki állásra pályázatot hirdet.

Az erdőgyakornok évi fizetése 1400 K, természetbeni lakás vagy 200 K lakbér, 12 ürméter tűzifa a házhoz szállítva és a külső szolgálatnál megfelelő ellátás.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy a selmeczbányai erdészeti főiskola bevégezését igazoló leczkekönyvvel felszerelt és sajátkezűleg irt kérvényeiket

folyó évi november hó végéig alulírt uradalmi igazgatóságához Munkácsra nyujtsák be.

Munkács, 1910. évi október hó 10-én.

(7. II. 2.)

Uradalmi igazgatóság.

Árak jutányosak!	Kizárólag magyar ipar és termelés	Árak jutányosak!	
Szigoru szolid és lelkiismeretes ügykezelés és pontos kiszolgálás	 STAINER GYULA csász. és kir. udv. szállító. KÖRMEND (Vas m.) Magyar magpergető gyár, erdészeti magkereskedés, csemetelagytermelés AJÁNL! az 1895 évi XLVII. törvényezikk és ennek végrehajtására kiadott 38286/1896. sz. magas miniszteri rendelet értelmében. (6. IV. 3.)	Kitünő minőségű, csermakkot, tülevelü, lomblevelü és gyümölcsmagvakat, tülevelü, lomblevelü csemetéket, disz- és sorfákat, gyümöcsvadoncokat, élő sövénycsemetéket stb. Továbbá: szelidgesztenyét, vadetetésre kiválóan alkalmas vadgesztenyét stb.	Magvaim és csemegéim megbízhatóságát napról-napra beérkező elismerő levelek bizonyítják
Árak jutányosak!	A kontinens első és e szakmában legnagyobb vállalata	Árak jutányosak!	

Kitünő minőségű **kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot,**
 ..... kitünő csiraképességű .....

tülelevelű, lomblevelű gyümölcsmagvakat.

Több millió saját nevelésű **tülelevelű, lomblevelű csemetét, :: diszfát, :: sorfát, gyümölcsvadonczot** párosításhoz. **Csicsókát, vadgesztenyét** vadetetésre szállít:

FARAGÓ BÉLA CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI
 ;; UDVARI SZÁLLITÓ,
ZALAEGERSZEG.

➔ Árjegyzéket szivesen küldök! ➔
 (3. IV. 4.)

Erdészeti akadémiát (Tháránd) végzett erdész, aki ilyen minőségben 14 év óta van egy nagy béruradalomban felmondatlan állásban, kitünő vadász és vadászatrendező, kipróbált fáczán-tenyésztő, a bérlet lejárta miatt keres önálló állást. Szives ajánlatokat a szerkesztőséghez kérem sub „Vadász“. (8. III. 2.)

Tölgyfaeladás. A huszti koronavárosi közbirtokosság 1910. évi november hó 22-én d. e. 9 órakor a huszti városháza tanács-termében tartandó zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja részletenként vagy egészben a Dubrova nevű, sík fekvésű, a huszti vasuti állomástól 2—7 km-re eső erdejében mintegy 1127 kat. hold, hét részletre oszlott, legelővé átalakítandó területen, tövön kibélyegzett és a máramarosszigeti m. kir. állami erdőhivatal által törzsenkénti felvétellel felbecsült, alább részletezett 81.131 darab tölgyfát.

I. erdőrészlet, mintegy 160 kat. hold 8520 törzs 14.308 m³ fatömeeggel, amelyből 9876 m³ kéregnélküli haszonfa: kikiáltási ára 324.030 korona.

II. erdőrésztlet, mintegy 245 kat. hold 14.811 törzs 31.324 m^3 fatömeggel, amelyből 21.656 m^3 kéregnélküli haszonfa: kikiáltási ára 723.606 korona.

III. erdőrésztlet, mintegy 280 kat. hold 5073 törzs 6890 m^3 fatömeggel, amelyből 4592 m^3 kéregnélküli haszonfa: kikiáltási ára 171.605 korona.

IV. erdőrésztlet, mintegy 225 kat. hold 21.165 törzs 12.683 m^3 fatömeggel, amelyből 8839 m^3 kéregnélküli haszonfa: kikiáltási ára 268.215 korona.

V. erdőrésztlet, mintegy 100 kat. hold 13.175 törzs 7698 m^3 fatömeggel, amelyből 5737 m^3 kéregnélküli haszonfa: kikiáltási ára 150.397 korona.

VI. erdőrésztlet, mintegy 35 kat. hold 6419 törzs 4285 m^3 fatömeggel, amelyből 3259 m^3 kéregnélküli haszonfa: kikiáltási ára 81.755 korona.

VII. erdőrésztlet, mintegy 82 kat. hold 11.968 törzs 6839 m^3 fatömeggel, amelyből 5195 m^3 kéregnélküli haszonfa: kikiáltási ára 131.406 korona.

Egészen összesen 1127 kat. hold 81.131 törzs 84.027 m^3 fatömeggel, amelyből 59.254 m^3 kéregnélküli haszonfa: kikiáltási ára 1,851.014 korona.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 (tiz) százaléka.

A részletes fatömeg- és értékbecslési munkálat, továbbá az eladási és szerződési feltételek betekintheők a máramaroszigeti m. kir. állami erdőhivatalnál, valamennyi máramarosmegyei m. kir. járási erdőgondnokságnál és alulírt közbirtokossági elnöknél, akinél ezen munkálatokból minden érdeklődő kaphat, amíg a készlet tart, egy-egy nyomtatott példányt is.

Az érdeklődők helyszíni megismerés végett forduljanak a közbirtokosság elnökéhez, vagy a huszti m. kir. járási erdőgondnoksághoz.

Huszt (Máramaros megye), 1910. évi október hó 12-én.

(9. II. 2.)

Dán Lajos
közbirtokossági elnök.

Uri ruhák készítéséhez való
JÓ BRÜNNI POSZTÓT ÉS LODENT

legjutányosabb gyári áron szállít

ETZLER és DOSTAL, Brünn

 Schwedengasse 5/z.

Számos magyar erdőhivatal egyenruhaszövet szállító.

A gyárból való közvetlen bevásárlás nagy előnnyel jár.

Dus mintagyűjtemény az őszi és téli évszakra, megtekintésre bérmentve.

 Magyar levelezés.

(4. VI. 4.)

Árverési hirdetmény. 3269/1910. közig. sz. — Fogaras vármegye fogarasi járásban fekvő Marginén község a tulajdonát képező „Occa” nevű erdőrészen az „A” üzemosztály I. tag 1—5. számú osztágaiban 15563 katasztrális holdon lévő fenyő- és bükkfatermést a közigazgatási erdészeti albizottság 2678/1905. és a vármegye törvényhatósági bizottságának 1910. évi 34. szám alatt kelt véghatározatával nyert engedélye alapján *1910. évi november hó 26-án délelőtt 9 órakor Marginén község irodájában nyilvános árverésen eladja.*

Az erdőrészt törzsönkénti kiszámlálással becsültetett be és 15.600 drb. luczfenyőtörzs találtatott 10.518 m³ fatömeggel, azonkívül 34.383 m³ bükkhasáb és 11.344 m³ bükkdorongfa, amely mennyiség egy tömegben egyszerre fog eladatni.

Kikiáltási ár 71.059 korona. Az árverés eredménytelensége esetén a *fatömeg a kikiáltási áron alól is el fog adatni*, illetve az árverés alkalmával *egy már előre megállapított % -kal mérsékelhető.*

Árverezők kötelesek az árverés megkezdése előtt 10% bánatpénzt készpénzben, vagy hazai állampapírokban az árverező bizottság elnökének kezeihez letenni. A 10% bánatpénzzel ellátott írásbeli

zárt ajánlatok is ugyancsak aznap délelőtt 9 órájáig adandók be. Utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek alólírott járási főszolgabíró és a fogarasi magyar királyi járási erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Fogaras, 1910. évi október hó 10-én.

(10)

Bisztray József
főszolgabíró.

Gyertyán- és rezgőnyár-rönköket $2\frac{1}{2}$ m hossz és 30 cm átmérőtől felfelé készpénzfizetés mellett bármilyen mennyiségben **veszek.** Ajánlatok ab vasutállomás (ab waggon) S. M. Rübner fanagykereskedő czimre küldendők. Wien II/2. Kaiser-Josefstrasse 39. (11. III. 1.)

Bükk- (és elszórtan luczfenyő-) faeladás terület szerint tövön. 5003/910. sz. — A kolozsvári m. kir. erdőigazgatóság irodájában 1910. évi december hó 15-én d. e. 10 órakor, a megelőző napon, vagyis december hó 14-én délután 5 óráig zárt borítékban benyújtandó írásbeli ajánlatok utján, terület szerint tövön való eladásra kerül a sárkányi m. kir. erdőgondnokságban az 1911. évtől kezdve öt (5) éven át kihasználható szekaturai 74531 kat. holdas főhasználati rendes és 60367 kat. holdas előhasználati tisztázó vágásaiban levő bükk- és elszórtan található fenyőfa.

Kikiáltási árak a következők:

a) A főhasználati rendes vágások faanyagára egészben kettő-százötvenezerkilencszázegy (250.901) korona.

b) Az előhasználati tisztázó vágások faanyagára egészben hetvennyolczeszernyolczszázhat (78.807) korona.

Ajánlatok csakis a fő- és előhasználati vágásokra együttesen egyazon százalékban kifejezett felüligérettel tehetők.

Bánatpénz huszezer (20.000) korona.

A versenytárgyalási általános és részletes szerződési feltételek a kolozsvári m. kir. erdőigazgatóságnál és a sárkányi m. kir. erdőgondnokságnál megtekinthetők, illetve megszerezhetők és ugyanott az ajánlati űrlap és boríték átvehetők.

Kolozsvár, 1910. évi október hó 25-én.

(12) *M. kir. erdőigazgatóság.*

Árverési hirdetés. 90285/1910/VII/A/2. szám. — A nagybányai főerdőhivatalhoz tartozó s alant részletezett vadászterületeknek az 1910. évi december hó 1-től 1921. évi márczius hó 31. napjáig terjedő 10⁴/12 egymásután következő évekre leendő bérbeadása érdekében folyó évi november 22-én délelőtt 10 órakor a nevezett főerdőhivatal tanácstermében nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Erdő- gondnok- ság	A vadászterület					Jegyzet
	törzs- könyvi száma	kiterje- dése kat. hold	vadállománya	évi hasznóbére mint kikiáltási ár	Az árverés alkalmá- val lefizetendő bánapénz nagysága	
				korona		
Kapnik- bánya	VII.	6652·7	Fővad, őz, vad- disznó, medve, császármadár, farkas	600	60	A fővad csak váltóvadnak tekinthető
Horgos- patak	VIII.	13847·4	Őz, vaddisznó, császármadár, farkas, medve	400	40	

Az árverésen résztvehet minden önrendelkezési joggal bíró magyar honpolgár, külföldiek és az állami tisztviselők azonban ki vannak zárva.

Bővebb felvilágosítás a m. kir. földmivelésügyi minisztérium VII/A/2. (vadászati) osztályában s a nagybányai m. kir. főerdőhivatalnál kapható.

Budapest, 1910. évi október hó 20-án.

(13)

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Hirdetés. 3305/1910. s. — Mohol község előljárósága közhírré teszi, hogy mintegy 10 mm községi tulajdont képező teljesen csiraképes amerikai kőrismag eladó. Ára csomagolással Mohol község vasuti állomására szállítva kg-ként 2 K 50 f.

Mohol, 1910. évi október hó 29-én.

(14. III. 1.)

Előljáróság.

Lapunk mai számához Ch. J. Ginsberg & Sohn Buczacz (Oesterr.) cég prospektusa van csatolva. (15)

Árverési hirdetés. 63/1910. sz. — Alólirott, mint a kisporubai volt urbéreszek közbirtokosságának elnöke, ezennel közhírré teszi, hogy a kisporubai volt urbéreszek tulajdonát képező és „Zraz-Uhliste“ dűlőben fekvő mintegy 29-30 kat. holdnyi területen tövön álló lucz-, vörös- és erdeifenyőszálfá 1910. évi november hó 28-án d. e. 9 órakor a kisporubai pénztárnok házában Kisporubán megtartandó szó- és írásbeli ajánlatok mellett nyilvános árverés útján fog tövön eladatni.

Az erdő fakészlete 6842 köbméter, becstar 54.894 korona 44 fillér.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Részletes becslési munkálat, árverési és szerződési feltételek az alólirott nál Liptószentmiklóson, a m. kir. járási erdőgondnok-ságnál Liptószentivánban és a lipitújvári főszolgabírói hivatalnál megtekinthetők.

Liptószentmiklós, 1910. évi november hó 1-én.

(16)

Gally Dániel
közbirtokossági elnök.

RIEDEL GUIDÓ és GÜTTLER EDE

ékszerészek = **Freudenthal** = (Osztr. Szilézia).

Raktárak: Jägerndorf és Bad-Karslbrunn.

Vadászati disztárgyak készítése

szarvas- és róka fogakból, koresagancsokból, szalonkattollakból, zergeszakállakból, görényfogazatokból stb. aranyban és ezüstben, szakszerű kivittel. Nagy raktár arany-, ezüst- és kinaezüstárúkból és látszerészeti cikkekkel. Javítások pontosan eszközöltetnek. Árjegyzék vadászati disztárgyakról ingyen és bérmentve. Szarvasfogak a legmagasabb áron vásároltatnak.

(17. VI. 1.)

Pályázati hirdetés. 3293/1910. számhoz. — A lipitújvári m. kir. főerdőhivatal a kerületében megüresedett egy I. oszt. erdészeti altiszti (főerdőőri), egy I. oszt. erdőlegényi, kettő II. oszt. erdő-

legényi, kettő II. oszt. segéderdőőri, előléptetés esetén ezeken kívül még egy II. oszt. erdészeti altiszti (erdőőri), egy I. oszt. erdőlegényi, kettő II. oszt. erdőlegényi (esetleg segéderdőőri) állásra az állományszerű illetményekkel pályázatot hirdet.

Az I. oszt. altiszti állással 800 K évi fizetés és 200 K személyi pótlék, a II. oszt. altiszti állással 600 K évi fizetés és 100 K személyi pótlék, az erdőlegényi állással 700, illetőleg 600 K évi szegődménydíj, a segéderdőőri állással 600 K évi szegődménydíj, minden egyes állással természetbeni lakás, avagy ennek hiányában törvényszerű lakbér és egyéb rendszeresített mellékilletmények (fa- és ruhaátalány) vannak összekötve.

Az altiszti állásokra folyamodók az 1879. évi XXXI. t.-cz. 37. §-ában követelt szakképzettségüket, az állami erdészeti szolgálatba újonnan belépni kívánók ezenfelül még ép és erős testalkatukat, különösen jó látó-, beszélő- és hallóképességüket kincstári erdészeti orvos, megyei főorvos, vagy honvédtörzsorvos által kiállított bizonyítványokkal, életkorukat anyakönyvi kivonattal, illetőségüket községi bizonyítvánnyal, eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismereteiket és katonai (honvéd) kötelezettségüket megfelelő bizonyítványokkal igazolni tartoznak.

Az ilyen módon felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeket a lipótújvári m. kir. főerdőhivatalhoz folyó *1910. évi december hó 10-ig* és pedig az állami szolgálatban állók felettes hatóságuk, magánosok pedig az illetékes közigazgatási hatóság útján nyújtják be.

Liptóújvár, 1910. évi november hó 4-én.

(18)

M. kir. főerdőhivatal.

Árverési hirdetés. 439/1910. sz. — Az ungvármegyei Mércse községben a m. kir. földművelésügyi miniszter urnak 1910. évi január hó 8-án kelt 177709/1909. tkv. rendeletével a mércsei volt urbéresok tulajdonát képező erdőterület I. tag 2/a osztágának 25.1 kat. holdján található és 2921 *ürm*³-re becsült bükk-tüzipatómeg Mércse községben, a gk. iskola helyiségében f. évi december hó 1-én d. e. 10 órakor megtartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár 3285 K 75 f.

Bánatpénz 330 K.

Szabálytalanul beadott írásbeli ajánlatok tekintetbe nem vétetnek s a szabályszerű írásbeli ajánlatok is csak a szóbeli árverés megkezdése előtt adhatók be.

A részletes árverési és szerződési feltételek, valamint a becsjegyzék a nagybereznai m. kir. járási erdőgondnokság irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Utóajánlatok el nem fogadtnak.

Nagyberezna, 1910. évi november hó 4-én.

(19)

M. kir. járási erdőgondnokság.

Faeladási hirdetmény. A tulajdonomat képező, Küküllőszéplak község határában (Kisküküllő vármegye, u. p. és rakodó vasuti állomás Bonyha, kisküküllővölgyi h. érdekű vasut) fekvő, mintegy 50 kat. hold kiterjedésű erdőmből eladok folyó évi december hó 12-én d. e. 9 órakor Küküllőszéplakon, saját lakásomon tartandó, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött, nyilvános szóbeli árverésen 372 drb. tölgyfát, melyből nyerhető mûfa és haszonfa, a szakértői becslés szerint 718 m^3 , dorong- és ágfa 334 m^3 , galyfa 91 m^3 .

Kikiáltási ár 19.383 korona 83 fillér.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10⁰/o-a.

Zárt ajánlatokhoz a kiírt bánatpénz csatolandó.

Utóajánlatokat figyelembe nem veszek.

Az erdő összefüggő testet képez s a vasuti rakodóállomástól (Bonyha) mintegy 40 kilométerre van.

A felvételi és becslési munkálatok, valamint az árverési feltételek is nálam megtekinthetők.

Küküllőszéplak, 1910. évi november hó 5-én.

(20)

Báró Petrichevich Horváth Arthur.

Álló tölgy- és bükkfák, valamint termelt galy és rözse eladása. 4030/1910. sz. — Ezennel közhírré teszom, hogy a radvanczi m. kir. erdőgondnokság kezelése alá tartozó:

1. nagylázi „Kolibu verch“ erdő részben („B“ gazdasági osztály, V. vágássor, 25. tag, 3. erdő részlet) 1—682. és 1—263. sorszámmal megjelölt 815 drb. tölgy- és 397 drb. tővön álló bükk törzs 9760 K, azaz kilenczezerhétszázhatvan korona;

2. az ungvári „Lövölde“ erdőrészben („C“ gazdasági osztály, III. vágássor, 15. tag, 11. erdőrésztlet) 1—451., 1—356. és 1—100. sorszámmal jelölt $451 + 356 + 100 =$ együtt 907 drb. álló tölgytörzs és 1—644. sorszámmal ellátott 644 rakat termelt galy- és rözsefaanyagot 11.080 K, azaz tizenegyezernyolczvan korona;

3. a felsődomonyai „Farkasova“ erdőrészben („C“ gazdasági osztály, IV. vágássor, 24. tag, 17. és 18. erdőrésztlet) 1— megszakításokkal 460., 1—592. és 1—708. sorszámmal megjelölt $273 + 593 + 708 =$ együtt 1574 drb. tővön álló tölgytörzs 14.800 K, azaz tizennegyezernyolczszáz korona becsérték mint kikiáltási árral ezen m. kir. főerdőhivatal tanácsstermében 1910. évi december hó 5-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános írásbeli zárt ajánlati versenytárgyalás útján el fog adatni.

Az árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték ezen főerdőhivatalnál szerezhetők meg, illetve a hivatalos órák alatt betekintheők.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10⁰/₀-ának megfelelő összeg.

Ungvár, 1910. évi november hó 2-án.

(21)

M. kir. főerdőhivatal.

Faeladási hirdetmény. A szentegyházásfalusi közbirtokosság a nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 1910. évi 25990. sz. engedélye alapján nyilvános szó- és zárt írásbeli árverésen eladja a tulajdonát képező Szentegyházásfalú község határán levő „Csonkaalja“ nevű erdejének 405·25 kat. hold területén talált és szakértőileg törzsenként felvett 188.148 drb. 11—60 cm mellmagasági átmérővel bíró luczfenyőfáját.

A részletes becslés eredményeképen a következő faanyagok bocsáttatnak eladás alá:

1. I. oszt. luczfenyő	fűrészáru	36—60 cm vastagságban	7.678 m ³
2. II. „	„	26—35 „	18.328 „
3. I. „	„	épületfa 19—25 „	19.634 „
4. II. „	„	„ 11—18 „	23.369 „
Összesen --- ---			69.009 m ³

fenyőmúfa 219.979 korona, azaz kettőszáztizenkilenczezerkilencszázhetvenkilenc korona becsár mint kikiáltási árban.

Az eladandó fatömeg a székelyudvarhelyi vasuti állomástól 29—32 km távolra levő erdőben tövön áll és ezzel 27·3 km kitűnő községi ut és mintegy 4·7 km elég jó erdei és mezei ut köti össze.

A kikiáltási ár 10⁰/₀-a bánatpénzül az árverés kezdete előtt az árverező közigazgatási kiküldött kezéhez teendő le.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverés Szentegyházásfalu községhezánál 1910. évi december hó 15-én d. e. 11 órakor veszi kezdetét.

Az árverési és szerződési feltételek a közbirtokosság elnökénél és a székelyudvarhelyi m. kir. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Szentesegyházafalu, 1910. évi szeptember hó 17-én.

(22)

Márton Dávid
birt. elnök.

Fenyőfa apróanyag eladás. 7460/1910. sz.-hoz. — A máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóság kerületéhez tartozó feketetiszai erdőgondnokság Hlodovecz nevű és az azzal szomszédos erdei rakhelyeken felmáglyázott mintegy

417	darab	8 m	hosszu	I. o.	evezőrud
856	"	8	"	II.	"
137	"	7	"	I.	"
1615	"	7	"	II.	"
6061	"	6	"	I.	csáklyarud
8497	"	6	"	II.	"
884	"	5	"	I.	"
11.559	"	5	"	II.	"
9549	"	4	"		komlórud
8504	"	3	"		"
109	"				fenyőheveder

eladása iránt ezévi december hó 5-én d. e. 10 órakor az erdőigazgatóság hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár a 7—8 m hosszú I. o. evezőrudra drb.-ként	1 K 99 f.
a 7—8 " " II. " " " "	1 K 63 "
az 5—6 " " I. " csáklyarudra " "	69 "
az 5—6 " " II. " " " "	51 "
a 3—4 " " komlórudra " "	11 "
a fenyőhevederre " "	1 K 37 "

az ajánlat egész és tizedszázalékban teendő.

Bánatpénz gyanánt készpénzben vagy állampapírokbán 2000 K teendő le, illetve csatolandó az írásbeli ajánlathoz.

Az árverési és szerződési feltételek a máramarosszigeti m. kir. erdőigazgatóságnál és a feketiszai m. kir. erdőgondnokságnál (szék-helye Körösmező) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

(23)

M. kir. erdőigazgatóság.

Faarverési hirdetmény. 811/910. sz. — Feketehalom község előljárósága közhírré teszi, miszerint a „Gründen“ nevű és a község tulajdonát képező erdőrészben az alább megnevezendő tölgyfatömeget 1910. évi december hó 3-án d. e. 11 órakor Feketehalom község-házánál zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli árverésen el fogja árverezni.

Az árverés tárgyát képezi 3544·206 m³ haszonfa, 2370 ürm³ hasábfá, 2297 ürm³ dorongfa és 649 ürm³ galy és forgács.

Kikiáltási ár 69.524 K 32 fillér, mely összegnek 10% az árverés megkezdése előtt az árverezést vezető megbízott kezéhez készpénzben vagy ovadékképes értékpapírokbán leteendő.

A fatömeg becsáron alul nem fog eladatni. Utóajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A részletes becslés adatai a brassói m. kir. járási erdőgondnokságnál és Feketehalom község előljáróságnál megtekinthetők.

Ez utóbbinál megtekinthetők az árverési ésszerződési feltételek is. Feketehalom, 1910. évi november hó 7-én.

(24)

Az előljáróság.

Faeladási hirdetmény. A nagyméltóságú m. kir. földmivelés-ügyi miniszter urnak 1909. évi 74246. sz. magas rendeletében foglalt engedély alapján közzéteszem, hogy a körösbányai (Hunyad m.) ev. ref. egyház erdejéből 10·34 kat. holdon található összes

famennyiség 1910. évi december hó 5-én d. e. 9 órakor Körösbányán a községházánál nyilvános szóbeli és zárt ajánlati árverés útján el fog adatni.

Kikiáltási ár 3654 korona.

Bánatpénz 400 korona.

Megjegyeztetik, hogy az eladandó erdőterületen a részletes felvétel alkalmával 1173 drb. 15—53 *cm* vastag tölgyfa és 448 drb. 15—45 *cm* vastag bükkfa találtatott.

Az eladás tárgyát képező erdőterület Körösbánya (A. Cs. E. V.) vasut állomástól 1—2 kilométer távolságra fekszik.

A részletes árverési és szerződési feltételek a m. kir. állami erdőhivatalnál Déván, a m. kir. járási erdőgondnokságnál Brádon, valamint alólírottnál betekintheők.

Körösbánya, 1910. évi október hó 6-án.

Dr. Veress Jenő
egyházgondnok.

(25)

Tölgyfaeladás az erdőben tővön. 3350/1910. sz. — A tótsóvári m. kir. erdőhivatal helyiségében 1910. évi december hó 12-én délelőtt 10 órakor kezdetét veendő nyilvános versenytárgyaláson írásbeli zárt ajánlatok útján eladásra kerül az erdőben tővön a paraszniai és a delnekakasfalvai erdőgondnokság kerületében az 1910—1911. években való kihasználásra kijelölt és öt külön eladási csoportba foglalt, mindössze 52.377 korona becsértékű 11.821 darab tölgy- és cserfa és 383 darab bükk- és gyertyánfa.

Az egyes eladási csoportokra vonatkozó közelebbi adatok, az azokra megállapított kikiáltási árak és bánatpénzek, valamint a vonatkozó árverési és szerződési feltételek a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, illetve azok az erdőhivatal által az érdeklődőknek kívánatra meg is küldetnek.

Az írásbeli ajánlatokhoz használható űrlapok és borítékok ugyanott kaphatók.

Budapest, 1910. évi november hó 10-én.

(26)

A m. kir. földmivélsügyi miniszter.

Pályázat. A veszprémi róm. kath. püspökség erdőbirtokainál az erdőhivatalhoz beosztott nyugdíjképes erdőrendezői állásra a következő illetmények mellett pályázat hirdettetik:

Evi készpénzfizetés 2400 korona, természetbeni lakás és iroda vagy 500 korona lakbér, egyenruhaátalány 80 korona, 36 *ürm* hasábtüzifa, hivatalos utazások alkalmával 7 korona napidíj.

Pályázhatnak oly nőtlen okleveles erdészek, kik ép, erős, egészséges testalkattal, jó látó-, halló- és beszélőképességgel bírnak s az erdőrendezésben, a felmérésben és a térképrajzolásban megfelelő jártasságukat okmányokkal igazolják. Okmányokkal, úgy mint: keresztlevél, erdészeti főiskolai bizonyítvány, erdészeti oklevél, hatósági erkölcsi és orvosi bizonyítvány, katonai kötelezettségi viszonyukról bizonyítvány, eddigi és jelenlegi szolgálati bizonyítványokkal felszerelt, sajátkezüleg irt és nagyméltóságú báró Hornig Károly veszprémi megyés püspök urhoz czimzett kérvények az erdőhivatalhoz Karádra (Somogy megye) küldendők be folyó évi december hó 10-éig.

Az állás 1911. év január hó 1-én, legkésőbb február hó 1-én elfoglalandó.

Somogy-Karád, 1910. évi november hó 10-én.

(27)

A veszprémi püspökség erdőhivatala.

**Az „Erdészeti Lapok“ 1910. évi XXII. füzetének
tartalma:**

	Oldal
<i>(Bd.)</i> : A boszniai faeladások	847
<i>Kuzma Gyula</i> : A szlavoniai tölgyesekről	854
<i>V. S.</i> : A francia erdő-adó	856
EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK. Meghívó az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésére	859
FAKERESKEDELEM. A hajó-fuvardíjak felemelése. — A talpfatermelők mozgalma. — Magyar fatermelők Romániában. — Faárverési eredmények	860
HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK. Pályázati hirdetmény ösztöndíjakra	862
KÜLÖNFÉLÉK. Halálozások. — Kincstári erdészeti altisztek gyűlése. — Érdekes kuriai határozat (<i>Szilárd F. dr.</i>). — Tiszafa a Délkeleti Határkarpátokban (<i>Blattny Tibor</i>). — <i>Sobó Jenő</i> : Erdészeti Építéstana. — Köztelek Zsebnaptár	863
Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből	868
Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések (1910 október hó)	870
HIRDETÉSEK	I—XV

